

Kurumsallaşma Bağlamında Dâhiliye Nezaretinden Dâhiliye Vekâletine Geçiş (1920-1923)

Şafak BAŞA

Bu kitabın konusu, devlet ve toplum yapılanması içerisinde önemli bir yeri olan İçişleri Bakanlığı'nın kurum tarihidir. Çalışmada ağırlıklı olarak, Osmanlı Dönemi Dâhiliye Nezaretinden Millî Mücadele Dönemi Dâhiliye Vekâletine geçişin yaşandığı dönem (1920-1923) incelenmiştir. Geçiş dönemi koşulları ile Osmanlı Devleti'nden miras kalan teşkilat yapısının anlaşılabilmesi açısından, Dâhiliye Nezareti Dönemi (1836-1922) de çalışma kapsamına alınarak özetlenmiştir. Kitapta esas olarak, Bakanlığın merkez teşkilatı ve bununla bağlantılı konular (dâhiliye memurları, bütçeler vekiller, politikalar ve icraat) incelenmekle birlikte; konuyla yakın ilişkisinden dolayı mülki ve mahalli idareler ile kolluk birimlerine ilişkin gelişmeler üzerinde durulmuştur. Diğer taraftan, kurum tarihinin de ötesine geçilmeye çalışılarak Dâhiliye Nezareti ve Dâhiliye Vekâletinin kuruluş ve gelişim süreçleri, kurumsallaşma yaklaşımının varsayımları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda; İçişleri Bakanlığı örneğinde olduğu gibi, Türk toplumunun uzun yıllar boyunca ve titizlikle yaratıp geliştirdiği kurumların, çeşitli güçlerin ve çıkarların etkisiyle oradan oraya yönlendirilebilen bیلardo topları olmadıkları, onların da kendilerine ait bir yaşamları olduğu ve isimlerinden çok daha fazlasını ifade ettikleri; bunlara ait yönetsel değerlerin korunup geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara emanet edilmesinin ülke ve toplum yararına olduğu; devlet ve siyaset kurumlarının da Millî Mücadele Dönemi'nde olduğu gibi kamu örgütlerinin kurumsallaşma düzeyini azaltan değil, destekleyen bir anlayışta olmaları gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Başa, Ş. (2016) *Kurumsallaşma Bağlamında Dâhiliye Nezaretinden Dâhiliye Vekâletine Geçiş (1920-1923)*, 2. Baskı, Ankara: TİAV Yayınları.

